

KRAJSKÝ ÚŘAD PLZEŇSKÉHO KRAJE

ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Naše č. j.: ŽP/2292/17
Spis. zn.: ZN/4522/ŽP/16
Počet listů: 14
Počet příloh: 3
Počet listů příloh: 3

Vyřizuje: JUDr. Renáta Bůžková
Ing. Roman Sýkora

Datum: 16. 2. 2017

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor životního prostředí (dále jen „krajský úřad“), jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu ustanovení § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), vydává podle ustanovení § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a v souladu s ustanovením § 56 odst. 1, odst. 2 písm. b) a c) a odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny toto opatření obecné povahy, kterým se povoluje výjimka ze základních ochranných podmínek silně ohroženého zvláště chráněného druhu živočicha bobra evropského (*Castor fiber*).

I.

Tímto opatřením obecné povahy se v zóně A, B a C (viz příloha č. 1, 2 a 3 tohoto opatření obecné povahy) za níže uvedených podmínek povoluje podle ustanovení § 56 odst. 1 a 2 písm. b) a c) zákona o ochraně přírody a krajiny v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, lesích, vodách a ostatních typech majetku, a v zájmu ochrany veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti výjimka ze základních ochranných podmínek silně ohroženého zvláště chráněného živočicha bobra evropského (*Castor fiber*) stanovených v ustanovení § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, a to ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje všech jedinců tohoto druhu jejich rušením, odstraňováním a zprůtočňováním bobřích hrází, odstraňováním pevných překážek ve vodních tocích vzniklých v souvislosti s činností bobra evropského, a v zóně C i ze zákazu poškozovat a ničit jimi užívaná sídla.

II.

1. Oprávněnými osobami, kterým se výjimka povoluje, jsou:

- a. správci vodních toků,
- b. vlastníci nebo správci vodních děl, staveb a ostatních objektů dle čl. III. odst. 2 a odst. 4,

(dále jen „oprávněné osoby“).

2. Oprávněné osoby mohou provedením jednotlivých zásahů v rozsahu jim příslušejícího oprávnění pověřit jiné osoby (dále jen „pověřená osoba“).

III.

1. Výjimka udělená tímto opatřením obecné povahy se vztahuje na objekty vymezené v odst. 2 a 4 tohoto článku nacházející se na území ve správní působnosti krajského úřadu, jako věcně i místně příslušného orgánu ochrany přírody, mimo území evropsky významných lokalit, ve kterých je bobr evropský předmětem ochrany (EVL Kateřinský a Nivní potok, kód EVL: CZ0323151), a mimo zvláště chráněná území v působnosti krajského úřadu.
2. Výjimku lze v zóně B a C uplatňovat na:
 - a. vodních tocích¹,
 - b. rybnících² a jiných vodních dílech³,
 - c. stavebách veřejné infrastruktury⁴,

a to v případech, kdy bobří hráze, pevné překážky ve vodních tocích způsobené činností bobra a v zóně C i bobří sídla ohrožují bezpečnost, provozuschopnost a stabilitu vodních děl a staveb veřejné infrastruktury, zvýšením hladiny vodního toku mohou způsobit vznik povodňové situace, zabraňují plynulému odtoku vody při povodni, nebo významným způsobem omezují hospodářské využití okolních pozemků.

3. V zóně B je výjimku možné uplatnit pouze v lokalitách, kde se nenachází bobří sídla.
4. V krizových situacích vzniklých v souvislosti s činností bobra, tzn. při bezprostředním ohrožení veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti či bezprostředně hrozícím vzniku škod značného rozsahu na nemovitém majetku, lze výjimku v zóně B a C uplatnit i na objektech nevymezených v odst. 2 tohoto článku.
5. V zóně A je výjimku možné uplatnit na objektech uvedených v odst. 2 tohoto článku, a to pouze v případě, kdy jsou bezprostředně ohroženy stavby veřejné infrastruktury nebo veřejné zdraví či bezpečnost osob.

¹ § 43 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

² § 2 písm. c) zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů

³ § 55 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁴ § 2 odst. 1 písm. k) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

IV.

1. V zóně B je oprávněná osoba povinna provedení zásahů oznámit krajskému úřadu nejméně 15 dnů předem. Zásah je možné provést po uplynutí 15 denní lhůty, případně po dřívějším vyjádření krajského úřadu.
2. V zóně A (viz čl. III. odst. 5) a zóně C je oprávněná osoba povinna provedení zásahů oznámit krajskému úřadu nejpozději do 10 dnů po provedení zásahu.
3. Oznámení dle odst. 1 a 2 tohoto článku je oprávněná osoba povinna učinit písemně na adresu krajského úřadu nebo elektronicky na e-mailovou adresu: ozp@plzensky-kraj.cz
4. Oznámení musí obsahovat:
 - a. identifikaci oprávněné osoby (název, sídlo, IČO, příp. jméno a příjmení, datum narození, trvalé bydliště),
 - b. termín plánované realizace zásahu (u odst. 2 provedeného zásahu),
 - c. důvod zásahu,
 - d. přesnou lokalizaci zásahu (par. č., katastrální území, příp. ř. km, zákres do mapy, příp. GPS souřadnice),
 - e. popis předpokládaného zásahu (u odst. 2 provedeného zásahu),
 - f. fotodokumentaci místa před provedením zásahu,
 - g. v případě uvedeném v čl. II. odst. 2 i identifikaci pověřené osoby (název, sídlo, IČO, příp. jméno a příjmení, datum narození, trvalé bydliště).
5. Do 31. prosince kalendářního roku je oprávněná osoba povinna učinit způsobem uvedeným v odst. 3 tohoto článku souhrnné oznámení, které bude obsahovat:
 - a. identifikaci oprávněné osoby (název, sídlo, IČO, příp. jméno a příjmení, datum narození, trvalé bydliště),
 - b. údaje o počtu provedených zásahů za kalendářní rok,
 - c. termín realizace jednotlivých zásahů,
 - d. lokalizace jednotlivých zásahů (par. č., katastrální území, příp. ř. km, zákres do mapy, příp. GPS souřadnice),
 - e. důvody jednotlivých zásahů,
 - f. popis a fotodokumentaci skutečně provedených zásahů,
 - g. v případě uvedeném v čl. II. odst. 2 i identifikaci pověřené osoby (název, sídlo, IČO, příp. jméno a příjmení, datum narození, trvalé bydliště).

V.

Výjimku lze uplatňovat ode dne nabytí účinnosti tohoto opatření obecné povahy vyjma období od 1. 5. do 15. 7. kalendářního roku. V případě krizových situací dle čl. III. odst. 4 a v zóně A dle čl. III. odst. 5 lze výjimku uplatnit bez časového omezení.

VI.

Rozhodnutí o povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny vydaná krajským úřadem před nabytím účinnosti tohoto opatření obecné povahy zůstávají v platnosti; na zásahy takto povolené se toto opatření obecné vztahuje od prvního dne po skončení platnosti těchto rozhodnutí.

VII.

Výjimka povolená tímto opatřením obecné povahy platí do 31. 12. 2023.

Odůvodnění

Krajský úřad, jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody a krajiny, mj. povoluje výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů, přičemž dle odst. 4 tohoto ustanovení je možné výjimku týkající se neurčitého okruhu osob povolit opatřením obecné povahy. Na základě dosavadní praxe a vzhledem k rozšiřování lokalit s výskytem bobra evropského v Plzeňském kraji a rostoucím škodám tímto druhem živočicha způsobeným rozhodl se krajský úřad možnosti vydat příslušnou výjimku opatřením obecné povahy využít, s cílem snížit tak administrativní zátěž žadatelů o individuální výjimky a umožnit především operativně zasahovat v zájmu veřejné bezpečnosti a prevence závažných škod na majetku.

Bobr evropský je původním druhem a běžnou součástí naší přírody. V 18. a posléze znovu v 19. století byl tento druh živočicha na našem území de facto vyhuben, postupně se v 20. století bobr evropský do naší přírody navrátil a zejména v druhé polovině tohoto století se začala populace bobrů rozrůstat, k čemuž posléze přispěla i zákonem stanovená ochrana tohoto druhu živočicha. V současné době je populace bobrů evropských na neustálém vzestupu a vzhledem k biotopům spjatým s vodním prostředím, které tento druh živočicha osidluje, dochází v důsledku činnosti bobrů ke škodám především na majetku, veřejné infrastruktuře a samozřejmě s tím je spojeno i potenciální ohrožení veřejné bezpečnosti a zdraví lidí.

K ochraně bobra evropského přijalo Ministerstvo životního prostředí Program péče o bobra evropského v České republice (viz http://www.mzp.cz/cz/programy_pece), jehož cílem je zabezpečit stabilní a udržitelnou populaci bobra evropského s ohledem na prevenci jím způsobovaných škod v souvislosti s hospodářským využitím krajiny. Území České republiky je tak rozděleno do tří zón (A, B, C – viz přílohy tohoto opatření obecné povahy) dle diferenciacie ochrany bobra. Zónu A v Plzeňském kraji představuje především oblast Českého lesa, v níž se nachází i evropsky významná lokalita Kateřinský a Nivní potok, ve které je bobr evropský předmětem ochrany. Většina Plzeňského kraje je zahrnuta do zóny B, ve které se trvalá přítomnost bobrů předpokládá, avšak zároveň je třeba přijmout opatření k prevenci a minimalizaci jimi způsobených škod. V jižní části Plzeňského kraje se nachází zóna C, ve které je třeba výskyt bobra evropského eliminovat vzhledem k možným značným škodám na vodohospodářských a podobných objektech, přičemž v důsledku může dojít i k ohrožení veřejné bezpečnosti a zdraví lidí.

Bobr evropský je evropsky chráněným druhem živočicha ve smyslu Směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin; v České republice se jedná o silně ohrožený zvláště chráněný druh živočicha ve smyslu zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb. Ochrana bobrů je tedy na úrovni zákona zajištěna základními ochrannými podmínkami, které jsou prezentovány především zákazy škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Dále není dovoleno ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny (viz § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny). Za stanovených podmínek je však umožněno z těchto zákazů povolit výjimku.

Vzhledem ke skutečnosti, že bobr evropský je chráněn i dle práva Evropské unie, je dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny možné výjimku ze základních podmínek ochrany povolit za splnění čtyř podmínek:

- 1) převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody
- 2) existující důvod dle § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny
- 3) neexistence jiného uspokojivého řešení
- 4) neovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany

K ad 1) a 2):

V první řadě je nutné posoudit, zda existuje jiný veřejný zájem a zda tento zájem převažuje nad konkurujícím veřejným zájmem na ochraně přírody. Ochrana přírody jako taková je veřejným zájmem, přičemž v konkrétním případě veřejný zájem představuje ochrana bobra evropského jakožto silně ohroženého zvláště chráněného druhu živočicha a zároveň živočicha chráněného na celoevropské úrovni. Jak bylo již výše uvedeno, bobr evropský byl na našem území v historii několikrát vyhuben, přesto se do naší krajiny dokázal navrátit a jeho populace neustále narůstá. Bobr evropský je bezesporu živočichem spjatým s vodním prostředím, kde buduje svá sídla (nory a hrady), staví bobří hráze, k čemuž používá i jím pokácené dřeviny, a svojí činností tak ovlivňuje krajinu, jak pozitivně, tak negativně. Pozitivní hledisko v činnosti bobra lze spatřovat v podpoře biodiverzity vodního prostředí a jeho okolí, čímž se zvyšuje i ekologická hodnota tohoto území. Nicméně bobr evropský vyvíjí svoji činnost především v krajině, která je člověkem intenzivně obhospodařovaná, a proto dochází ke vzniku konfliktních situací a činnost bobrů je tak vnímána značně negativně, jelikož dochází ke změnám parametrů a podmínek v jimi osídleném území a v důsledku i ke škodám na majetku.

Základní potřebou bobrů je vybudování sídel (obydlí), která jsou poměrně rozsáhlá a tvoří je nora, polohrad a hrad. Nory bobří vyhrabávají ve vysokých hlinitopísčitých březích s východem ukrytým pod vodní hladinou a suchou komorou v suché části břehu. Pokud není možné zajistit suchou část doupěte pod úrovní břehu, budují bobří z větví a bahna tzv. polohrady a hrady, a to především v plochých nivách. Tato svá obydlí bobří udržují při jakémkoli stavu vody, přičemž v lokalitách s kolísající hladinou vody budují bobří náhradní východy a nory. Touto činností bobr negativně působí na stabilitu vodních toků, hrází rybníků a nádrží a protipovodňových hrází. K narušení

stability hrází u rybníků a nádrží dochází především, jsou-li vystavěny ze sypkého materiálu a nejsou tak zpevněné. U protipovodňových hrází může k poškození dojít zejména v období zvýšené vodní hladiny při povodňových stavech, kdy si bobři budují novou úroveň nor, které již mohou do takovýchto hrází zasahovat s negativním vlivem na jejich propustnost a bezpečnost, což se odrazí i na funkčnosti této hráze po odeznění povodňového stavu, např. jen při zvýšeném průtoku. V souvislosti s hrabáním nor a cest dochází dále k narušení stability svrchní části hrází a břehů vodních toků, přičemž může dojít i k jejich propadnutí, čímž je ohrožen pohyb lidí a pojezdové techniky.

Další rizika činnosti bobrů vyvstávají v souvislosti s kácením dřevin. Bobr evropský je schopný pokácet strom de facto jakékoli velikosti. Kromě stavby hrází využívá bobr dřeviny, resp. lýko a kůru, jako potravu na podzim a v zimě. Ač tato činnost bobra může mít pozitivní vliv na druhovou a věkovou skladbu dřevin rostoucích mimo les v okolí vodních toků a ploch, jsou s touto činností spjata i negativa. Kromě možného ohrožení druhové skladby hospodářských lesů nacházejících se v okolí vodních toků, mohou být ohroženy ohryzem a skácením i ovocné dřeviny a v nemalé míře i hospodářské plodiny na polích. Negativně je možné vnímat i kácení liniových dřevin podél rybníků a nádrží, kde tyto dřeviny plní zpevňující funkci. Vyšší riziko je však spatřováno ve vzniku bariér na vodních tocích a tím ohrožené průtočnosti. Pokácené kmeny se totiž často nacházejí přímo v korytě toku a naplavením dalšího materiálu dochází k překážkám majícím vliv na průtok vody, zejména při povodňových stavech. Zvýšené riziko je pak u mostních konstrukcí, kdy může dojít i k jejich neprostupnosti.

Největším dopadem na okolní prostředí je budování bobřích hrází, jejichž cílem je zabezpečit úroveň hladiny, aby nedošlo k odkrytí vchodu do bobřího obydlí. Zatopením části obývané lokality si bobr zajišťuje i snazší přístup k porostům a potravě a následnou manipulaci s těmito materiály. Hráze se tedy mohou vyskytovat i mimo bobří obydlí. Další funkcí hráze je umožnění bezpečného pohybu v obývané lokalitě v blízkosti vodní hladiny a tedy snadnějšího úniku před predátory. Zatopením okolního prostředí dochází ke zvyšování diversity místního ekosystému, což je možné považovat za pozitivní přínos. Nicméně stavba hrází s sebou nese řadu rizik, především co se týče ohrožení veřejné bezpečnosti, zdraví lidí a majetku. Vybudováním bobří hráze dochází k přehrazení vodního toku a v důsledku ke změnám odtokových poměrů a ke změnám koryta vodního toku. V korytě vodního toku se tak hromadí naplavený materiál, který má negativní vliv na průtočnou kapacitu toku. Kromě možného lokálního vybřežení může zejména při povodňových stavech dojít k zamezení odtoku vody, jejímu nadržení a následnému vylití vody mimo koryto toku, a to především v dolních úsecích vodního toku. Zájem na ochraně bobra evropského pak zde koliduje i s povinnostmi správců vodních toků a vlastníků vodních děl udržovat tyto objekty v řádném stavu, aby byla zajištěna jejich funkce a nedošlo k ohrožení veřejné bezpečnosti, majetku apod. Rozlivem vody je pak ohrožena i lesní a zemědělská půda, zejména samotná úroda, oslabená je však i produkční funkce této půdy v důsledku zamokření, které znemožňuje i obhospodařování půdy technikou. K zatopení často dochází i u objektů infrastruktury, přičemž u některých objektů, jako jsou např. vrty pitné vody, může dojít i k ohrožení zdraví lidí. Vzhledem k tomu, že bobr staví hráze především v zúžených místech vodního toku a často k tomu využívá propustky a mosty pod násypy komunikací, dochází touto činností bobra k podmáčení těles dopravních komunikací, případně i

k přelítí s následkem eroze povrchu, čímž je znatelně ohrožena veřejná bezpečnost a jsou tím způsobeny i značné majetkové škody.

Na základě výše uvedeného krajský úřad dospěl k závěru, že ochrana bobra evropského značně koliduje se zajištěním ochrany veřejné bezpečnosti, veřejného zdraví a rovněž i majetku. Krajský úřad tedy shledal důvod pro povolení výjimky ve smyslu § 56 odst. 2 písm. b) a c) zákona o ochraně přírody a krajiny. Tyto důvody lze jednoznačně kvalifikovat jako veřejné zájmy. Ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je jednou ze základních povinností státu, přičemž tato základní práva člověka plynou zejména z Listiny základních práv a svobod a zasáhnout do nich je možné pouze, pokud to připouští zákon. Zdraví, životy a tedy i bezpečnost obyvatelstva může být ohrožena zejména poškozením pozemních komunikací, zatopením technické infrastruktury, protržením hrází rybníků a vodních nádrží, a v rámci mimořádných situací, zejména při povodňových stavech, se riziko ohrožení zvyšuje s tím, že následky mohou být fatálních rozměrů. Dále v souvislosti s činností bobra vznikají i značné škody na majetku. Vlastnické právo požívá ústavně zaručenou ochranu, přičemž určité omezení plyne mj. i ze zákona o ochraně přírody a krajiny a toto omezení je třeba s ohledem na veřejný zájem na ochraně přírody respektovat. V souvislosti s tím je zakotvena i možnost požadovat náhradu za ztížení zemědělského a lesního hospodaření a dle zákona č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů, náhrady škod způsobených mj. i bobrem evropským, na životě a zdraví fyzických osob a na taxativně stanoveném majetku; veřejná infrastruktura však tímto zákonem pokryta není. Právě na dopravní infrastrukturu a dále jak již bylo výše uvedeno na hrázích rybníků a vodních nádrží dochází v důsledku činnosti bobra evropského ke škodám nejčastěji. Kromě majetkové škody je s tím spojeno i ohrožení veřejné bezpečnosti. Markantní škody jsou dále způsobovány i zatopením především zemědělských pozemků, čímž je ohrožena samotná úroda a s tím jsou spojené další značné škody na majetku. Výjimkou není ani zatopení lesních pozemků podél vodních toků v lesích, což má negativní vliv na lesní porost v důsledku podmáčení lesní půdy, především hrozí vývraty stromů s mělkým kořenovým systémem. Lesní porosty jsou poškozovány i okusem. To se samozřejmě týká i dřevin rostoucích mimo les. Lze shrnout, že škody jsou způsobovány převážně na složkách životního prostředí a objektech, které slouží široké veřejnosti, případně široká veřejnost má z těchto objektů užitek. Ochranu výše uvedených majetkových hodnot tak krajský úřad považuje za veřejný zájem, nikoli za zájem jednotlivých soukromých vlastníků. Na druhé straně je třeba zhodnotit i veřejný zájem na ochraně bobra evropského. Jak je již uvedeno výše, bobr evropský je chráněn nejen na území naší republiky, ale jedná se o celoevropsky chráněný druh. Zákonem o ochraně přírody a krajiny jsou tak stanoveny základní ochranné podmínky v podobě zákazů, které je třeba za účelem ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, tedy i bobra evropského, respektovat a prolomit je je možné jen povolením výjimky. Populace bobrů se v současné době neustále zvyšuje a stav této populace je hodnocen jako příznivý (viz www.biomonitoring.cz). Svojí činností bobr v obývaných lokalitách přispívá především k růstu diverzity místního ekosystému, negativa jeho činnosti však převládají nad pozitivy (viz výše). S ohledem na rostoucí populaci bobrů evropských a na rizika, která jsou spjata s činností tohoto druhu živočicha a vzhledem ke škodám, jež bobr evropský způsobuje, dospěl krajský úřad k závěru, že je třeba činit preventivní opatření za účelem ochrany veřejného zdraví, veřejné

bezpečnosti a opatření za účelem prevence závažných škod, zejména na úrodě, lesích, vodách a ostatních typech majetku. Při posouzení a porovnání těchto jiných veřejných zájmů vyhodnotil krajský úřad tyto zájmy na základě výše uvedené správní úvahy jako převažující nad veřejným zájmem ochrany přírody, tj. ochrany bobra evropského. Za předpokladu, že výjimka bude vykonávána dle stanovených podmínek, tj. zejména se bude jednat o lokální zásahy bez úmyslného přímého kontaktu s jedinci bobra a v době mimo období rozmnožování a odchovu mláďat, nedojde k ohrožení existence bobří populace a nebudou ani ohrožena pozitiva, která jsou s jeho činností spojena.

Jelikož krajský úřad shledal převahu jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody a důvody pro udělení výjimky dle § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, přistoupil k hodnocení dalších podmínek pro udělení výjimky.

K ad 3):

Výše krajský úřad popsal činnost bobra evropského v jím obývaném teritoriu a vlivy, jaké tato činnost má. Dojde-li v souvislosti s činností bobra evropského ke změnám parametrů vodních děl a vodních toků, je možné původní stav obnovit prakticky pouze opatřeními technického charakteru. Smysluplnější je tedy takovýmto situacím předcházet a eliminovat tak rizika vzniku havarijních stavů a ohrožení veřejné bezpečnosti. Takováto preventivní činnost je však spojena mj. i se zásahem do přirozeného vývoje a biotopu bobra evropského, a to především odstraňováním bobřích hrází, případně jejich zprůtočňováním. Tím zároveň dojde i k omezení zaplavování lesních a zemědělských pozemků, které budou moci být řádně obhospodařovány. Samozřejmě budou omezeny i škody, které v souvislosti s činností bobra vznikají. Nárok na úhradu škody na zdraví, životě a na některém typu majetku a nárok na úhradu ztížení zemědělského a lesního hospodaření zakotvují příslušné právní předpisy, nicméně nejsou jimi pokryty veškeré škody, které mohou být bobrem evropským způsobeny. Z vlastní praxe krajského úřadu je možné konstatovat, že jen právními předpisy uznatelné nároky na náhradu škody v Plzeňském kraji dosahují sta tisíců korun českých ročně. Celorepublikově se však jedná o škody v rozsahu desítek miliónu korun českých za rok. Efektivnější je tedy postupovat preventivně a snažit se hrozící škody minimalizovat. Na základě výše uvedeného dospěl krajský úřad k závěru, že jiné uspokojivé řešení, než zasáhnout do přirozeného vývoje a biotopu bobra evropského jeho rušením, odstraňováním a zprůtočňováním hrází, odstraňováním pevných překážek ve vodních tocích vzniklých v souvislosti s jeho činností, a v zóně C i poškozováním a ničením jím užívaných sídel, neexistuje.

K ad 4):

Z výše uvedeného vyplývá, že populace bobra evropského se neustále zvyšuje a její stav je hodnocen jako příznivý. V Plzeňském kraji je k ochraně bobra evropského vyhlášena i evropsky významná lokalita Kateřinský a Nivní potok, která je zařazena do zóny A, co se týče diferenciace ochrany bobrů evropských. Tato evropsky významná lokalita je však z tohoto opatření obecné povahy a tedy i povolované výjimky vyňata a úmyslné ohrožení zdejší bobří populace je vyloučeno. V zóně A je uplatnění výjimky umožněno pouze v případě, že bude bezprostředně ohrožena

veřejná infrastruktura. V zónách B a C je krajskému úřadu z vlastních poznatků znám postupný růst populace bobra. Jak již krajský úřad uvedl výše, při respektování podmínek povolované výjimky a období, ve kterém je možné výjimku využít, nehrozí ohrožení bobří populace a její stav z hlediska ochrany bude udržen v příznivém stavu. V případě, že by bylo nutné provést razantnější zásah vůči tomuto druhu živočicha, bude takový případ nutné řešit v rámci povolení individuální výjimky.

Krajský úřad objektivně posoudil důvody pro povolení výjimky a dospěl k závěru, že všechny čtyři zákonem o ochraně přírody a krajiny stanovené podmínky jsou splněny a výjimku je možné za respektování určitých podmínek povolit.

Předmětná výjimka se povoluje na území Plzeňského kraje ve správní působnosti krajského úřadu, jakožto věcně a místně příslušného orgánu ochrany přírody. Území evropsky významné lokality Kateřinský a Nivní potok, ve které je bobr evropský předmětem ochrany, a zvláště chráněná území jsou z působnosti výjimky vyňata, a to z důvodu respektování přísnější ochrany, která je těmto zvláště chráněným územím a evropsky významným lokalitám právními předpisy poskytována, a potřeby řešit tato z přírodního hlediska hodnotnější území případnými samostatnými výjimkami. Významný vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti byl vyloučen stanoviskem krajského úřadu č. j. ŽP/20546/16 ze dne 8. 12. 2016.

Způsob realizace výjimky je odlišen podle diferenciací ochrany bobra evropského v zónách A, B a C. Ve všech těchto zónách je možné zasahovat do biotopu a přirozeného vývoje bobra evropského tím, že jedinci tohoto druhu budou rušeni, povoluje se odstraňovat a zprůtočňovat bobří hráze, ve vodních tocích odstraňovat pevné překážky, které vznikly v souvislosti s bobří činností. V zóně C je navíc povoleno odstraňování i bobřích sídel, a to z důvodu potřeby eliminace bobří populace, která na tomto území působí značné škody na vodohospodářských objektech, čímž ohrožuje bezpečnost a zdraví lidí. V zóně B je možné výjimku uplatňovat pouze v lokalitách, kde se nenachází bobří sídla. Tato podmínka zabráňuje přímému a úmyslnému kontaktu s jedinci tohoto druhu, čímž nedojde k negativnímu ovlivnění bobří populace.

Výjimku je možné v zóně B a C uplatnit pouze na vymezené objekty, kterými jsou vodní toky, rybníky a jiná vodní díla a stavby veřejné infrastruktury, a to pouze za podmínky, že činností bobra dojde k ohrožení bezpečnosti, provozuschopnosti, stability těchto objektů, k reálné hrozbě vzniku povodňové situace, zabránění odtoku vody při povodních či k významnému omezení hospodářského využití okolních pozemků. Jedná se tedy o situace, kdy v důsledku bobří činnosti hrozí nejen nebezpečí vzniku škod na majetku, ale může dojít především i k ohrožení veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti. Nastanou-li krizové situace, tj. ohrožení bude bezprostřední, je připuštěno výjimku uplatnit i na jiných objektech, které opatření obecné povahy přímo nevymezuje.

V zóně A je umožnění uplatnění výjimky nejstříktnější. Jelikož se jedná o nejvzácnější lokality výskytu bobra evropského, je výjimku možné uplatnit pouze na taxativně vymezených objektech (čl. III. odst. 2 tohoto opatření obecné povahy), a to za předpokladu, že v souvislosti s činností bobra dojde k bezprostřednímu ohrožení staveb veřejné infrastruktury, např. pozemní komunikace či čistírny odpadních vod, a

bude tedy existovat reálné riziko ohrožení veřejné bezpečnosti či veřejného zdraví, které nebude možné odvrátit jiným způsobem než zasažením do biotopu a přirozeného vývoje bobra evropského.

Výjimku mohou uplatňovat pouze osoby opatřením obecné povahy stanovené, tj. vlastníci nebo správci vyjmenovaných objektů, tzn. osoby, které mají právo, příp. i povinnost, s těmito objekty disponovat, užívat je či spravovat. Tyto oprávněné osoby mohou jednotlivými zásahy pověřit i jiné osoby, což musí být krajskému úřadu doloženo. Omezením okruhu subjektů oprávněných výjimku využít a objektů, na kterých je možné za stanovených podmínek výjimku uplatnit, by nemělo docházet ke zneužívání povolené výjimky a zároveň bude usnadněna i kontrola jejího výkonu.

Za účelem kontroly výkonu povolené výjimky je oprávněným osobám stanovena povinnost činit v určitých lhůtách vůči krajskému úřadu oznámení obsahující údaje umožňující získat informace o jednotlivých zásazích a plnění uložených podmínek. V souladu se zákonem o ochraně přírody a krajiny (§ 56 odst. 6 a § 5b odst. 5) se stanovuje i povinnost činit do 31. prosince kalendářního roku souhrnné oznámení o provedených zásazích.

Výjimku je možné uplatňovat a vykonávat ode dne nabytí účinnosti opatření obecné povahy, přičemž období od 1. 5. do 15. 7. kalendářního roku je z působnosti výjimky vyňato. Jedná se o období rozmnožování a odchovu mláďat, kdy je nežádoucí do biotopu a přirozeného vývoje bobra evropského jakýmkoli způsobem zasahovat. Výjimkou jsou pouze krizové situace a uplatnění výjimky v zóně A, tj. případy bezprostředního ohrožení veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti, bezprostřední ohrožení staveb veřejné infrastruktury, a v zóně B navíc i případ bezprostřední hrozby vzniku škod značného rozsahu na nemovitém majetku. Bezprostřednost hrozícího nebezpečí musí být krajskému úřadu prokázána, aby bylo možné zásah považovat za oprávněný.

Výjimka povolená tímto opatřením obecné povahy platí do 31. 12. 2023. Individuální rozhodnutí o povolení výjimek k zásahu do biotopu a přirozeného vývoje bobra evropského vydaná krajským úřadem postupem dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny před nabytím účinnosti tohoto opatření obecné povahy zůstávají v platnosti. Po skončení platnosti těchto individuálních rozhodnutí se bude postupovat v souladu s tímto opatřením obecné povahy.

Krajský úřad oznámil dne 12. 1. 2017 veřejnou vyhláškou návrh opatření obecné povahy a vyzval v souladu s § 172 odst. 1 a 5 správního řádu k uplatnění připomínek a námitek ve lhůtě 30 dnů ode dne zveřejnění. Veřejná vyhláška o návrhu opatření obecné povahy byla vyvěšena na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách příslušných obcí po dobu nejméně 15 dní, a to i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Ve stanovené lhůtě krajský úřad neobdržel žádné připomínky ani námítky.

Poučení

Proti tomuto opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek. Jeho soulad s právními předpisy lze podle ustanovení § 174 odst. 2 správního řádu posoudit v přezkumném řízení, které může být zahájeno nejpozději do tří let od účinnosti opatření.

Účinnost

V souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu nabývá opatření obecné povahy účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky na úřední desce krajského úřadu.

otisk úředního razítka

Ing. Jan Kroupar
vedoucí oddělení ochrany přírody

podepsáno elektronicky

Přílohy

Příloha č. 1 – zóny A, B, C v České republice

Příloha č. 2 – zóna A v Plzeňském kraji

Příloha č. 3 – zóna C v Plzeňském kraji

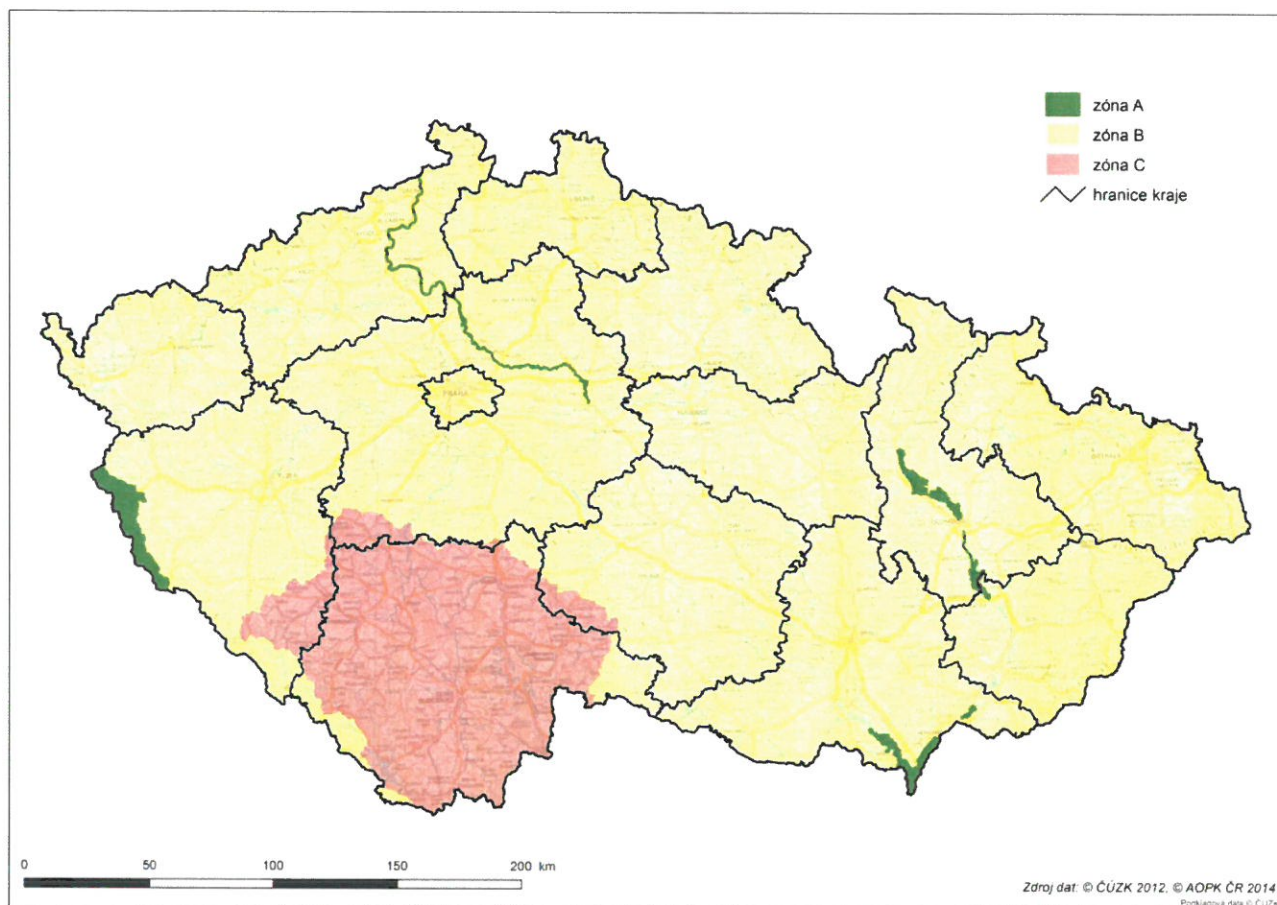
Rozdělovník

Babylon	Chlumy	Dobruška	Horšovský Týn
Bdeněves	Chocenice	Dolany (KT)	Hostouň
Běhařov	Chocomyšl	Dolany (PS)	Hošťka
Bělá nad Radbuzou	Chodov	Dolce	Hradec
Benešovice	Chodová Planá	Dolní Bělá	Hradešice
Běšiny	Chodská Lhota	Dolní Hradiště	Hradiště (PJ)
Bezděkov (RO)	Chodský Újezd	Dolní Lukavice	Hradiště (DO)
Bezděkov (KT)	Chomle	Domažlice	Hrádek (SU)
Bezdrůžice	Chotěšov	Domoraz	Hrádek (RO)
Bezvěrov	Chotíkov	Drahkov	Hromnice
Bílav	Chrastavice	Drahoňov Újezd	Hůrky
Biřkov	Chrast	Drahotín	Hvozď
Blatnice	Chřib	Dražeb	Hvozďany
Blažim	Chudenice	Draženov	Janovice nad
Blížejov	Chudenín	Dražovice	Úhlavou
Blovice	Chválenice	Druztová	Jarov
Bohy	Ctiboř	Dýšina	Jarov
Bolešiny	Čachrov	Ejpovice	Javor
Bolkov	Částkov	Erpužice	Ježovy
Bor	Čečovice	Frymburk	Kaceřov
Borovno	Čemín	Halže	Kajejcov
Borovy	Čermná	Hartmanice	Kamenec
Břasy	Černíkov	Hejtná	Kamenný Újezd
Březina	Černíkovice	Heřmanova Huť	Kanice
Břežany	Černošín	Hlavňovice	Kaničky
Brnířov	Čerňovice	Hlince	Kařez
Brod nad Tichou	Černovice	Hlohová	Kařezek
Brodeslav	Červené Poříčí	Hlohovčice	Kasejovice
Broumov	Česká Břiza	Hlohovice	Kašperské Hory
Buči	Česká Kubice	Hnačov	Kaznějov
Budětice	Číhaň	Hněvnice	Kbel
Bujesily	Čímice	Holoubkov	Kbelany
Buková	Čížice	Holovousy	Kdyně
Bukovec	Čížkov	Holýšov	Kejnice
Bukovník	Čmelín	Honezovice	Klabava
Bušovice	Dešenice	Hora Svatého	Kladruby
Cebiv	Díly	Václava	Kladruby
Cekov	Dlažov	Horažďovice	Klatovy
Chanovice	Dlouhá Ves	Horní Bělá	Kláster
Cheznovice	Dlouhý Újezd	Horní Břiza	Klenčí pod
Chlistov	Dnešice	Horní Kamenice	Čerchovem
Chlum (RO)	Dobřany	Horní Kozolupy	Klenová
Chlum (PJ)	Dobříč	Horní Lukavice	Kočín
Chlumčany	Dobřív	Horšice	Kočov

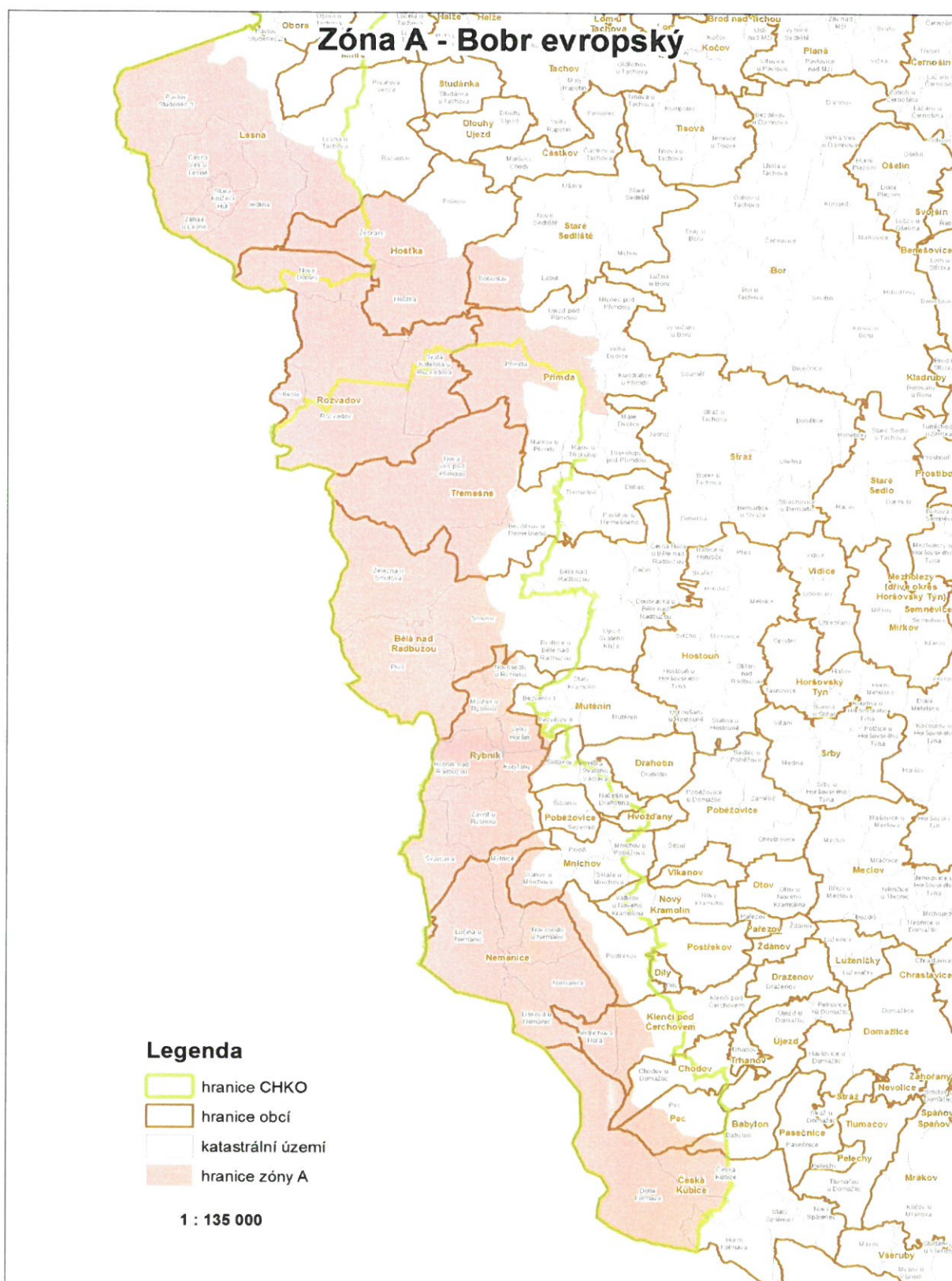
Kokašice	Lomec	Nadryby	Pec
Kolinec	Losiná	Nalžovské Hory	Pelechý
Koloveč	Loučim	Nebílovy	Pernarec
Konstantinovy Lázně	Louňová	Nečtiny	Petrovice u Sušice
Kopidlo	Loza	Nehodiv	Planá
Kornatice	Lužany	Nekmíř	Plasy
Koryta	Luženičky	Nekvasovy	Pláně
Kostelec	Malý Bor	Němčice	Plánice
Kotovice	Manětín	Němčovice	Plešnice
Kout na Šumavě	Maňovice	Nepomuk	Plískov
Kovčín	Měcholupy	Netunice	Plzeň
Kozlovice	Meclov	Neuměř	Pňovany
Kozojedy	Měčín	Neurazy	Poběžovice
Kozolupy	Medový Újezd	Nevid	Pocinovice
Kožlany	Merklín	Nevolice	Poděvousy
Kralovice	Město Touškov	Nevřeň	Podmokly (SU)
Kramolín	Mešno	Nezamyslice	Polánka
Krašovice	Mezholezy (dříve okres Domažlice)	Nezbavětice	Poleň
Křelovice	Mezholezy (dříve okres Horšovský Týn)	Nezdice	Postřekov
Křenice	Mezihoří	Nezdice na Šumavě	Potvorov
Křenovy	Milavče	Nezdřev	Prádlo
Krsy	Mileč	Nezvěstice	Předenice
Kšice	Milínov	Nová Ves (DO)	Předslav
Kunějovice	Miliře	Nová Ves (PJ)	Přehýšov
Kvášňovice	Mířkov	Nové Mitrovice	Přestavky
Kvičovice	Mirošov	Nový Kramolín	Přeštice
Kyšice	Mladotice	Nýřany	Příchovice
Ledce	Mladý Smolivec	Nýrsko	Příkosice
Lesná	Mlečice	Obora (PS)	Přimda
Lestkov	Mlýnské Struhadlo	Obora (TC)	Příšov
Letiny	Mnichov	Obytce	Přívětice
Letkov	Mochtín	Olbramov	Prostiboř
Lhota pod Radčem	Močerady	Olšany	Ptenín
Lhotka u Radnic	Mohelnice	Oplot	Puclice
Lhůta	Mokrosuky	Osek	Rabí
Libkov	Mokrouše	Oselce	Radkovice
Liblín	Mrákov	Ostřetice	Radnice
Líně	Mrtník	Ostrov u Bezdržic	Raková
Lisov	Mutěnin	Osvračín	Řenče
Líšina	Myslinka	Ošelín	Rochlov
Líšná	Myslív	Otěšice	Rokycany
Líšťany	Myslovice	Otov	Roupov
Lité	Mýto	Pačejov	Rozvadov
Litohlavy		Pařezov	Rybnice
Lochovice		Pasečnice	Sebečice
Lom u Tachova		Pastuchovice	Seč

Sedlec	Sušice	Úboč	Vrhavěč
Sedliště	Svéradice	Úherce	Vstíř
Semněvice	Svojkovice	Újezd	Všehrady
Sirá	Svojšín	Újezd nade Mží	Všekary
Skapce	Sytno	Újezd u Plánice	Všenice
Skašov	Štáhlavy	Újezd u Svatého	Všepadly
Skomelno	Štěnovice	Kříže	Všeruby (DO)
Skořice	Štěnovický Borek	Úlice	Všeruby (PS)
Slatina	Štichov	Únehle	Výrov
Slatina	Štichovice	Únějovice	Vysoká Libyně
Smědčice	Štítov	Úněšov	Zadní Chodov
Soběkury	Švihov	Únětice	Zahořany
Soběšice	Tachov	Úsilov	Zahrádka
Spálené Poříčí	Tatiná	Úterý	Zavlekov
Spáňov	Těně	Útušice	Záchlumí
Srbice	Terešov	Vejprnice	Zbiroh
Srby (PJ)	Těškov	Vejvanov	Zborovy
Srby (DO)	Tis u Blatna	Velečín	Zbůch
Staňkov	Tisová	Velhartice	Zdemyslice
Staré Sedliště	Tlučná	Velké Hydčice	Zemětice
Staré Sedlo	Tlumačov	Velký Bor	Zhoř
Starý Plzenec	Tojice	Velký Malahov	Zruč-Senec
Stod	Třebčice	Ves Touškov	Zvíkovec
Strašice	Třemešné	Veselá	Žákava
Strašín	Třemošná	Vidice	Ždánov
Stráž (TC)	Trhanov	Visky	Ždírec
Stráž (DO)	Trnová	Vlčí	Žichovice
Strážov	Trokavec	Vlčtejn	Žihle
Střelice	Trpísty	Vlkanov	Žihobce
Stříbro	Tužice	Vochov	Žilov
Střížovice	Týček	Volduchy	Žinkovy
Studánka	Tymákov	Vranov	Životice
Studená	Týnec	Vrčeň	
Sulislav	Týniště	Vřeskovice	

Příloha č. 1 – zóny A, B, C v České republice

Příloha č. 2 – zóna A v Plzeňském kraji

Příloha č. 3 – zóna C v Plzeňské kraji

